

Viktor Orbán zachraňuje teraz aj našu zvrchovanosť a demokraciu v Bruseli

- Redakce CZ24 News | 10. listopadu 2020

EU: Kým sme sa u nás zabávali plošným testovaním a smiešnymi americkými voľbami, v Bruseli sa usilovne piekli eurokoláče - áno, správne ste uhádli, tie pravé bruselské, smrteľne jedovaté pre nezávislosť, zvrchovanosť, demokraciu v členských krajinách

Europarlament a zástupcovia vlád členských krajín EÚ v tichosti dosiahli predbežnú dohodu na legislatíve, ktorá má **podmieňovať čerpanie miliárd z európskeho rozpočtu a fondu obnovy „dodržiavaním zásad právneho štátu“**.

Slovensko môže byť naozaj hrdé, že jedným z protagonistov tohto paktu je aj človek, ktorý v Bruseli zastupuje Slovenskú republiku a jej občanov: europoslanec **Michal Šimečka**. Tento spravodajca Európskeho parlamentu pre právny štát a podpredseda európskych liberálov na svojom facebooku **vyjadruje radosť z toho, že hoci tomu málokto veril, Európska únia nakoniec predsa našla k tomuto kroku odvahu**.

Ale prečo bolo treba odvahu?

To pán Šimečka nedopovedal. Takýto **bezprecedentný pokus o zbavenie európskych národných štátov ich zvrchovanosti** je totiž v určitom zmysle vyhlásením otvorenej vojny.

Tento mechanizmus je možné **používať ako spôsob nátlaku na vlády v uvedených krajinách: priškrtením prívodu peňazí môžu v krajine nastať problémy, ľudia môžu začať protestovať, zvrhnúť vládu a nahradiť ju inou, poslušnejšou**.

O to viac, že v prípade východoeurópskych krajín, o ktoré tu ide predovšetkým, európske miliardy, ktoré Brusel sľubuje, nie sú iba tak naverímboha financovaním tamojšej chudoby, ale plnia aj dôležitú funkciu: **sú kompenzovaním faktu, že východná Európa bola vykradnutá, majitelia**

týchto ekonomík sídli na Západe, a tam aj tečú miliardy eur v dividendách. Nebyť tejto kompenzácie, východoeurópsky chudobinec by sa mohol vzbúriť.

Lenže v takej nepokojnej situácii sa môže stať aj všeličo iné: **ak im Brusel stopne európske financie, môžu tieto krajiny na revanš zaviesť napríklad daň z dividend alebo iné podobné opatrenie.** A EÚ už nemá ďalšiu, silnejšiu zbraň: potom by mohli nasledovať už iba sankcie podobného typu ako proti Rusku, lenže to už by znamenalo naozaj tvrdý rozpad EÚ, a to je to posledné, čo Brusel chce.

Čo by prijatie takejto legislatívy mohlo znamenať, to na svojom facebooku zhrnul Šimečkov europoslanecký kolega Milan Uhrík: „Pre suverénnu (po belgicky ‚neposlušnú‘) vládu, ktorá neudelí LGBT a iným menšinám nadpráva, ktorá neprijme afrických imigrantov, neodovzdá ďalšiu časť suverenity eurokomisárom hrozí, že komisia jej stopne eurofondy. Vláda však naďalej bude musieť do rozpočtu EÚ platiť, nedostane však naspäť nič.“

Na snímke Michal Šimečka

Čo na to europoslanec Šimečka?

Šimečka na tieto námietky odpovedal na svojom facebooku: ►„Najprv odkaz pre Uhríka a jemu podobných: nie, nejde o trestanie štátov, lebo odmietajú migráciu. A už vôbec nejde o ‚gender ideológiu‘ alebo ‚presadzovanie LGBTI‘. Ide o ochranu našich spoločných peňazí pred oligarchami a skorumpovanými politikmi v štátoch, kde už neexistujú nezávislé súdy či polícia.“ No chvalabohu, pán Šimečka. Keby to skutočne bolo takto a jedine takto, tak by sme s tým nemali naozaj žiadny problém. Máme však zopár drobných doplnujúcich otázok.

Aký je rozdiel medzi „nejde“ a „už vôbec nejde“? Nie je v tom prvom prípade myslený náhodou zvrät „tak trochu aj ide“?

A potom, ruku na srdce: keby sa ten mechanizmus zaviedol, nemohol by jedného dňa náhodou byť použitý aj v prípade sporu o inú právnu otázku, napríklad aj ohľadne tých migrantov? Čo poviete, pán Šimečka? Odpovieme za vás: no áno, mohol. Tá správna otázka teda znie: ste naozaj taký zaslepený, alebo sa snažíte ľudí balamutiť náročky?

Zvláštna pikantnosť je „kompromis“, ktorým sa Šimečka chváli ako skvelým výdobytkom svojej frakcie: že „pozastavenie fondov nemá ísť na úkor občanov daného štátu“. Ale čo presne to má znamenať? (Nie sú peniaze v rozpočte každej krajiny náhodou tak či onak určené na účely jej občanov?...)

Vysvetlil to Uhrík: „Eurofondy budú zastavené len pre neposlušné vlády, ale nie pre mimovládky v danom štáte! Tie bude Brusel aj naďalej štedro kŕmiť, ako svojich agentov, z ktorých mnohí budú ďalej usilovne bojovať o zvrhnutie danej ‚neposlušnej‘ vlády...“

Je už pripravená prijateľná dohoda?

Ťahanice o prijatie tohto návrhu sa už vlečú dlhé mesiace, keďže ani jedna strana nemôže ustúpiť v podstatnom bode, ktorý tvorí samotné jadro sporu: Brusel chce zobrať národným štátom ich (hoci beztak už dosť oklieštenú) zvrchovanosť, a to niektoré zatiaľ ešte tvrdo odmietajú.

V júli členské krajiny na nekonečne dlhom zasadnutí, keď bolo treba zachovať si pred verejnosťou fazónu a rýchlo prijať nejaké stanovisko, sa v podstate „dohodli, že sa dohodnú“ a prijali vágnu formuláciu, že poskytovanie financií z nového sedemročného rozpočtu EÚ a fondu obnovy na zmiernenie dôsledkov koronakrízy v sume 750 miliárd eur bude spojené s „dodržiavaním zásad právneho štátu“.

Lenže čo to znamená? A kto posúdi, či sa tak deje? Vláda každého štátu predsa o sebe tvrdí, že zásady právneho štátu dodržiava. V takomto prípade platí, že kým nie je dohodnuté všetko do detailu, nie je dohodnuté nič.

Nemecko, vidiac, že pôvodný návrh s určitosťou neprejde, navrhlo kompromis, o ktorom dúfalo, že by mohol byť prijateľný aj pre Maďarsko a Poľsko: že možnosť obmedziť vyplácanie peňazí členskými krajinám by sa týkala iba takých porušení zásad právneho štátu, ktoré by znamenali riziko pre zdravú rozpočtovú politiku a pre finančné záujmy EÚ.

Ale je už pripravená naozaj hotová dohoda, ktorá by bola bezpečná a prijateľná aj pre východoeurópske krajiny?

Orbán je stále proti

Zdá sa, že ani s týmto znením návrhu Maďari nesúhlasia. Orbán napísal list Nemeckému predsedníctvu a ostatným európskym lídrom, v ktorom varuje, že **ak by bol na stole návrh, podľa ktorého by malo byť možné vyplácanie financií z európskych fondov obmedzovať tým, čo európske inštitúcie označia za nedodržiavanie zásad právneho štátu, potom Maďarsko taký návrh bude vetovať**: „Hoci Maďarsko sa zaväzuje spolupracovať, vzhľadom na okolnosti nemôže poskytnúť jednomyselnosť pre schválenie dohodnutého balíčka opatrení, lebo nezodpovedá tomu, čo bolo dohodnuté v júli.“

Podľa Orbána totiž „navrhovaný sankčný mechanizmus stojí na **nejasných definíciách** ako ‚ohrozenie právneho štátu‘ a takéto ťažko definovateľné pojmy sú príležitosťou na ich politické zneužitie a ohrozenie požiadavky na právnu jednoznačnosť.“ A zreteľne vyjadril maďarský postoj: „**Za danej situácie maďarská vláda nebude mať inú možnosť ako zamietnuť ‚júlový balíček‘ ako**

celok (t.j. nový európsky rozpočet vo výške 1,8 bilióna eur).“

Návrh tejto legislatívy musí schváliť Rada EÚ* aj Európsky parlament v pléne. Europarlament plný rôznych šimečkov to iste bez zaváhania schváli, lenže je tu ešte Rada – a tam má každá európska krajina (zatiaľ ešte stále) právo veta, ktoré sú zástupcovia Poľska a Maďarska pripravení použiť – a tým zablokovať aj celý Fond obnovy a schválenie sedemročného európskeho rozpočtu.

Kto rozhodne aký štát je právny a aký nie?

„Celé roky sme sa len prizerali, ako vnútri EÚ rastú nedemokratické sily a moc si upevňujú skorumpovaní lídri – aj vďaka európskym dotáciám a fondom. Teraz máme konečne možnosť s tým niečo urobiť,“ píše Šimečka. A v tomto bode bude možno dobré trochu odbočiť k samotnej podstate veci, o ktorú tu ide.

Kto okrem občanov danej členskej krajiny má právo rozhodnúť, čo chcú za právo považovať a čo nie? Skúsme to pre lepšie zvýraznenie podstaty veci trochu prehnať. Dajme tomu, že by sa trebárs občania Írska, Portugalska či Slovenska rozhodli, že budú holdovať ludožrútvu a schválili si vo svojej krajine ludožrútvu. Schválili by si to demokraticky, väčšinovo.

Kto a z akého titulu má právo im povedať, že ludožrútvu nie je dobré? Iste, ostatné krajiny majú plné právo ich vo svojom „klube“ za takých okolností nechcieť: ale aj v takom prípade peniaze v spoločnej „kasičke“ sú spoločné a ostatní by určite by nemali mať právo im odmietajú vyplácať z nej ich diel.

Treba zdôrazniť, že snaha týmto spôsobom sa pokúšať vydierať a zlomiť občanov ludožrútskej krajiny, aby od svojho zvyku upustili, je principiálne nedemokratická, pretože je snahou zasahovať zvonka proti väčšinovej, a teda demokratickej vôli ľudí v ich krajine.

No dobre, príklad s ludožrútvou je mierne prehnaný – môžeme akceptovať veľmi správnu pripomienku, že v Európe tento zvyk v súčasnosti nie je až taký populárny (i keď s masovou migráciou a rozvojom multikultúrnosti sa aj to môže časom zmeniť). Zvolili sme ho zámerne šokujúci, pre zvýraznenie samotného princípu veci, na ilustráciu faktu, že tie éterické eurobytnosti sídlia v slonovinových vežiach bruselských inštitúcií možno majú rôzne iné kvality, ale ich hlbokou filozofickou podstatou je nedemokratickosť – odmietanie princípu demokracie, vlády ľudu vo svojej vlastnej krajine.

Na čele s pánom Šimečkom.

Ivan Lehotský

* P.S. Tu je možno na mieste vysvetliť rozdiel medzi tromi európskymi inštitúciami, ktoré majú podobný názov, ale sú to tri rôzne ustanovizne:

Rada EÚ (Council of the EU) je jeden z hlavných **rozhodovacích orgánov EÚ**, neformálne nazývaný Rada, kde sa schádzajú ministri vlád všetkých krajín EÚ, aby prerokovali, menili a prijímali právne predpisy a koordinovali politiky. Ministri majú právomoc zaviazat svoje vlády, aby prijali opatrenia, ktoré Rada dohodla.

Radu EÚ treba odlišovať od Európskej rady (European Council, EC) – to sú **štvrtročné samity** najvyšších predstaviteľov členských štátov EÚ, aby diskutovali o politických prioritách EÚ.

A ešte úplne inou inštitúciou je Rada Európy (Council of Europe, COE) - to nie je orgán EÚ, ale **medzinárodná medzivládna organizácia európskych štátov**, ktorej hlavným cieľom je ochrana ľudských práv, posilňovanie demokracie, európskej kultúrnej identity, harmonizácia práva európskych krajín a pod.